

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.695 van 28 maart 2012
in de zaak A. 200.993/XIV-33.323**

In zake : Jimmy KETSMAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Mathieu Langerock
kantoor houdend te 8310 Sint-Kruis (Brugge)
Dampoortstraat 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie
Dienst juridische en conceptuele
Ondersteuning van het Directoraat-generaal
Penitentiaire Inrichtingen
met kantoren te 1000 Brussel
Leuvenseplein 4, 4e verdieping
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 juli 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de directeur van de gevangenis te Brugge van 22 juni 2011 waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van één week telefoonverbod, met uitzondering van de raadsman en de ombudsman, van 23 juni 2011 tot en met 29 juni 2011.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Adjunct-auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 maart 2012.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Daphné Florequin, die loco advocaat Mathieu Langerock verschijnt voor de verzoeker, en attaché Eva De Cock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Adjunct-auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is gedetineerd in de gevangenis van Brugge.

3.2. Op 17 juni 2011 wordt lastens de verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld waarin melding wordt gemaakt van de volgende feiten:

“Bovenvermelde gedetineerde gedroeg zich verdacht tijdens de beweging naar de werkplaatsen. Collega PBA Gryson G. zag hoe hij iets wegstak in zijn slip. Na fouille bleek hij in het bezit van tabak, 1 aansteker en verschillende blaadjes met telefooncodes gevonden”.

3.3. De adviseur-directeur van de strafinrichting laat op 17 juni 2011 aan de verzoeker weten dat hij, na onderzoek van het rapport van dezelfde datum, een tuchtprocedure opstart en dat hij op 22 juni 2011 omtrent de ten laste gelegde feiten zal worden gehoord.

3.4. Het verslag van de tuchtrechtelijke hoorzitting van 22 juni 2011 luidt als volgt:

“Betrokkene stelt dat er maar 1 telefooncode in zijn zak zat.

Directeur toont het zakje met de tabak en de blaadjes papier en er staan vier codes op.

Betrokkene stelt dat die codes niet van hem zijn, hij had juist de code van zijn celgenoot op zak.

Advocaat stelt dat betrokkene van Oudenaarde komt en dat de naaktfouille daar correct wordt uitgevoerd. Daar zou betrokkene voor de naaktfouille het papier krijgen.

Advocaat stelt dat er niet voorafgaandelijk de beslissing werd overgemaakt aan de betrokkene.

Er wordt gesteld dat betrokkene inderdaad tabak en een telefooncode op zak had.

Betrokkene wou naar zijn moeder bellen.

Advocaat stelt dat betrokkene nog niet veel tuchten heeft opgelopen, dit is de eerste”.

3.5. Op 22 juni 2011 wordt door de adviseur-directeur de volgende tuchtsanctie ten aanzien van de verzoeker uitgesproken: één week telefoonverbod, met uitzondering van de raadsman en ombudsman, van 23 juni 2011 tot en met 29 juni 2011. In die beslissing wordt het volgende overwogen:

“Betreft: (naam en voornaam van de gedetineerde) Ketsman Jimmy

Gelet op

X artikel 81 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende Algemeen reglement van de strafinrichtingen

X artikel 82 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende Algemeen reglement van de strafinrichtingen

artikel 83 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende Algemeen reglement van de strafinrichtingen

Gelet op de feiten die als volgt worden omschreven:

Zie rapport aan directeur d.d. 17/06/2011

Gelet op de argumenten van de gedetineerde (en/of zijn advocaat) die het tuchtdossier heeft kunnen raadplegen en hieromtrent op 22/06/2011 werd gehoord:

Betrokkene wordt bijgestaan door Meester Langerock Mathieu

•Gelet op het feit dat volgende getuigen werden gehoord (vermelden van de volledige identiteit van de getuigen):

•Gelet op de volgende tuchtrechtelijke antecedenten:

Zie opsomming disciplinaire straffen

De volgende tuchtsanctie wordt ten aanzien van de gedetineerde uitgesproken
1 week telefoonverbod muv raadsman en ombudsman van 23/06/2011 tot en met
29/06/2011

Aanvang van de tuchtsanctie: 23/06/2011

Motivering van de sanctie:

Betrokkene kreeg een 'Rapport aan Directeur' voor niet-toegelaten goederen op
zak na WP

Betrokkene ontkent de aant[ij]gingen in het rapport. Hij stelt dat hij niet in het
bezit was van meerdere telefooncodes. Nochtans blijkt duidelijk uit de zaken die in
beslag werden genomen dat hij meerdere codes in zijn bezit had. Het is niet
duidelijk wat hij hiermee van plan was. Betrokkene is op de hoogte van het feit dat
rookmateriaal niet is toegelaten in de werkplaatsen”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie van onontvankelijkheid van het beroep wegens gemis aan belang

Standpunt van de partijen

4.1. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord de
exceptie van onontvankelijkheid van het beroep wegens gebrek aan belang op. Zij
voert aan dat de tuchtsanctie reeds volledig is ondergaan en dat de verzoeker niet
aantoont welk belang hij kan hebben bij de vernietiging van een beslissing die
slechts voor een beperkte periode uit het verleden geldt.

4.2. De verzoeker repliceert in de memorie van wederantwoord dat
het feit dat de tuchtsanctie reeds volledig is ondergaan niet leidt tot de
ontvankelijkheid van het beroep. De tuchtsanctie heeft ook een weerslag op de
strafuitvoering en verdere reclassering en kan in aanmerking worden genomen bij
een eventueel later op te lopen tuchtsanctie. Daarenboven kan geenszins worden
betwist dat de bestreden beslissing een tuchtsanctie is die aan de verzoeker werd
opgelegd wegens zijn laakbaar gedrag. De verzoeker heeft aldus nog minstens een
moreel belang om de bestreden beslissing aan te vechten.

Beoordeling

4.3. Het rechtens vereiste belang gaat niet teloor door het enkele feit dat de bestreden beslissing is uitgevoerd en haar effect heeft gehad. De verzoeker beschikt in elk geval over een moreel belang om de beslissing aan te vechten waarbij middels een tuchtsanctie zijn gedrag in de strafinrichting wordt afgekeurd.

Enig middel

Standpunt van de partijen

5.1. De verzoeker voert in een enig middel de schending aan van artikel 108, § 2, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerde (hierna : de basiswet).

Hij zet uiteen dat artikel 108, § 2, van de basiswet bepaalt dat een foullering op het lichaam door een afzonderlijke beslissing van de gevangenisdirecteur moet worden voorafgegaan. In concreto diende de verzoeker zich volledig te ontkleden om vervolgens zijn rugzijde te tonen, zich voorover te buigen, 360° rond te draaien en enkele malen door de knieën te buigen. De verzoeker diende deze foullering op het lichaam te ondergaan op mondeling bevel van de beampten. Er werd hem voorafgaandelijk geen wettelijk voorgeschreven toelating van de gevangenisdirecteur voorgelegd. Bovendien moet de verwerende partij zelf in staat zijn in alle duidelijkheid het noodzakelijk bewijs te leveren dat de beslissing van de directeur de foullering op het lichaam voorafging.

5.2. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord op dat de verzoeker werd onderworpen aan een volledig onderzoek van de kledij overeenkomstig artikel 108, § 1, van de basiswet. Bij dergelijk volledig onderzoek aan de kledij dient de gedetineerde zich weliswaar achter een scherm te ontkleden en moet hij al zijn kledij aan het personeel ter controle overhandigen, maar wordt hij geenszins aan het lichaam onderzocht. Er werd dus nooit een schriftelijke

beslissing tot foullering op het lichaam opgemaakt om de reden dat er nooit een dergelijke foullering op het lichaam van de verzoeker heeft plaatsgevonden. Het onderzoek aan de kledij kan worden uitgevoerd door de daartoe door de directeur gemandateerde leden van het bewakingspersoneel. In de mate dat in het rapport aan de directeur wordt gesproken over “fouille”, dient te worden gesteld dat dit een oude terminologie is die voorheen werd gebruikt voor alle onderzoeken (op het lichaam en aan de kledij).

In ondergeschikte orde wijst de verwerende partij erop dat de beslissing tot onderzoek een loutere ordemaatregel uitmaakt, uit bezorgdheid voor de orde en de veiligheid binnen de strafinrichting. De Raad van State kan zich niet uitspreken over de wettelijkheid van een ordemaatregel. Bijgevolg kan hij de vernietiging van een tuchtsanctie niet bevelen op grond van de vermeende onregelmatigheid van een ordemaatregel. In zoverre het middel gericht is tegen de ordemaatregel moet het onontvankelijk worden verklaard.

Bovendien maakt de beslissing tot het uitvoeren van een volledig onderzoek aan de kledij en het tijdens dit onderzoek aantreffen van niet-toegelaten voorwerpen deel uit van de feitenvinding in het kader van de tuchtprocedure. Het komt enkel aan de gevangenisdirectie toe om de feiten vast te stellen. De Raad van State kan enkel nagaan of de tuchtoverheid op basis van de haar voorliggende gegevens naar recht en redelijkheid tot haar voorstelling van de feiten is kunnen komen en tot het bewezen zijn van die feiten heeft kunnen besluiten.

5.3. De verzoeker betoogt in de memorie van wederantwoord dat, nu artikel 108 van de basiswet reeds in werking trad op 15 januari 2007, mag worden aangenomen dat de penitentiaire beambten op de hoogte zijn van de juiste terminologie. De verwerende partij verliest bovendien uit het oog dat de verzoeker de vernietiging vordert van de tuchtsanctie en niet van de beslissing tot foullering. De Raad van State is wel degelijk bevoegd om kennis te nemen van een verzoekschrift strekkende tot de vernietiging van een tuchtsanctie wegens

schending van artikel 108, § 2, van de basiswet. De verzoeker verzoekt ook niet dat de Raad van State zou nagaan in hoeverre de tuchtrechtelijke inbreuken bewezen zijn, hij werpt op dat de bevindingen op een onwettige wijze zijn tot stand gekomen, aangezien de foullering op het lichaam niet werd voorafgegaan door een afzonderlijke beslissing van de gevangenisdirecteur.

5.4. De verzoeker voegt in zijn laatste memorie nog toe dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord uitdrukkelijk bevestigt dat de verzoeker zich volledig diende te ontkleden en zijn kledij aan de penitentiaire beampten diende te overhandigen. Dit impliceert onlosmakelijk dat er een foullering op het lichaam van de verzoeker werd uitgevoerd. Een onderzoek aan de kledij betekent immers dat de kledij van de gedetineerde wordt betast en doorzocht met de bedoeling na te gaan of de gedetineerde daarin of daaronder verboden of gevaarlijke voorwerpen heeft verborgen. Het is volgens de verzoeker echter essentieel dat penitentiaire beampten bij het uitvoeren van een onderzoek aan de kledij aan de gedetineerde enkel kan vragen om zijn overkleding uit te doen, zonder hem te verplichten zich volledig tot op het lichaam te ontkleden. Indien de gedetineerde zich wel volledig dient te ontkleden en naakt voor de penitentiaire beampten moet verschijnen, vindt er een foullering op het lichaam plaats.

5.5. De verwerende partij voegt in haar laatste memorie nog toe dat er bij het volledige onderzoek van de kledij geen dusdanige aantasting van het eerbaarheidsgevoel is, zoals het door de wetgever werd beoogd om de strikte regels van de foullering op het lichaam toepasbaar te maken. De basiswet streeft twee doelstellingen na. Enerzijds heeft de gedetineerde recht op een menswaardige behandeling en respect voor zijn persoon, anderzijds dient de maatschappij haar veiligheid te garanderen. De wetgever heeft de doelstelling van handhaving van de orde en veiligheid uitdrukkelijk in de wet ingeschreven (artikel 2 van de basiswet). De wet zelf bevat weliswaar geen definitie van de begrippen “foullering op het lichaam” of “onderzoek aan de kledij”, wel geven de voorbereidende werken aan wat dient verstaan te worden onder “foullering op het lichaam”. De wetgever stelt in de voorbereidende werken dat het de praktijk van de “intieme foullering”

strenger wil regelen. De wettelijke regeling van de “fouillering op het lichaam” slaat dus op de “intieme fouillering”. Zo definieerde het Hof van Cassatie in een arrest van 27 oktober 1987 het onderzoek aan het lichaam in het kader van artikel 90bis als volgt : “In die optiek is het onderzoek aan het lichaam te onderscheiden met het onderzoek aan de kledij, waarbij elke exploratie van de intieme delen of zelfs elke betasting van het lichaam uitgesloten is. Het feit dat de gedetineerde veelal verzocht wordt zich ook van zijn ondergoed te ontdoen, doet aan de bovenstaande redenering geen afbreuk”. De wetgever heeft in de basiswet geen nieuwe definities opgenomen over het begrip “fouillering op het lichaam”. Het is correct te stellen dat bij dit begrip de mate van de aantasting van het geslachtelijk schaamtegevoel determinerend is. De wetgever had het immers in de voorbereidende werken over “intieme fouillering” (...). De wetgever heeft de “intieme fouillering” of de “fouillering op het lichaam” dus gezien als een exploratie van het lichaam (zonder aanraking). De fouillering op het lichaam gaat minder ver dan wat mogelijk is in het kader van een onderzoek aan het lichaam in de zin van artikel 90bis Sv. Bij een “fouillering op het lichaam” is er immers in de praktijk geen sprake van aanraking andere dan visuele inwendige schouwingen. De ratio legis is dat de aantasting van de lichamelijke integriteit en het schaamtegevoel in de mate van het mogelijke moet worden beperkt. De fouillering op het lichaam gaat volgens de wet niet noodzakelijk gepaard met ontkleding. Ontkleding is niet het onderscheidend element. Een fouillering veronderstelt dus niet dat men naakt is. Omgekeerd: het is niet omdat men naakt is dat men te maken heeft met een fouillering op het lichaam. Ontkleding is niet uitgesloten bij onderzoek aan de kledij. Uit de wet zelf blijkt zeer duidelijk dat het onderscheid bestaat in het voorwerp van het onderzoek. In het ene geval is dat het onderzoek van de kledij en in het andere geval het onderzoek van het lichaam. Het enkele feit dat men naakt is, is niet het onderscheidend criterium dat in de wet is opgenomen. Men kan bezwaarlijk stellen dat het schaamtegevoel wordt aangetast, wanneer men niet aangeraakt wordt en het nazicht van de afgifte van alle kledij zeer discreet gebeurt.

In een kritiek wijst L. HUYBRECHTS erop dat het EHRM zich duidelijk heeft uitgesproken in die zin dat enkel bijzondere ingrijpende en potentieel vernederende acties een schending uitmaken van artikel 3 EVRM.

Andere rechtspraak achtte de toepassing van het volledig onderzoek aan de kledij geenszins in strijd met de basiswet. Het hof van beroep te Brussel heeft op 11 december 2007 in kort geding reeds besloten dat het onderscheidend element tussen onderzoek aan de kledij en fouillering op het lichaam niet de ontkleding is maar het voorwerp van het onderzoek. Indien het onderzoek met voldoende respect en proportioneel gebeurt, is er geen bezwaar tegen ontkleding bij onderzoek aan de kledij.

Bij een onderzoek aan de kledij wordt het lichaam nooit onderzocht. Het volledige onderzoek aan de kledij geschiedt met respect voor de integriteit van de gevangene. De gedetineerde neemt plaats in een douchecabine of achter een kamerscherm, hij geeft zijn kledij af over de deur van de cabine of over het kamerscherm en er is visuele controle of wel alle kledij is nagezien. Bij de opleiding worden hierover de volgende instructies gegeven: aan de gedetineerde wordt gemeld dat er visuele controle op afgifte van alle kledij zal gebeuren; de gedetineerde gaat dan met de rug naar de cabinedeur gaan staan, met de armen naast het lichaam; men meldt de gevangene dat de cabinedeur zal worden geopend; de cabine wordt enkel geopend om te zien of alle kledij is afgegeven; de kledij wordt vervolgens nagezien en vervolgens teruggeven. Enkel de beambte die van hetzelfde geslacht is als de gedetineerde vergewist zich ervan dat alle kledij is afgegeven. De getuige doet geen onderzoek en kijkt niet na of alle kledij is afgegeven en ziet de gedetineerde dus niet naakt. Hij is enkel aanwezig als waarborg dat het onderzoek correct verloopt. Het volledig onderzoek aan de kledij geschiedt op respectvolle wijze. Het volledig onderzoek aan de kledij is essentieel verschillend van de fouillering op het lichaam: enkel de kledij wordt onderzocht, niet het lichaam. Het lichaam wordt niet onderzocht op aanwezigheid van voorwerpen, de gedetineerde dient niet zijn haar los te maken, de gedetineerde wordt niet uitgenodigd om zijn voetzolen te tonen, noch de mondholtte, noch de andere zichtbare lichaamsholten worden onderzocht, de gedetineerde dient niet voorover te buigen, rond te draaien en enkele malen door de knieën te gaan, de gedetineerde dient zijn geslachtsdelen niet te tonen, de gedetineerde mag zelfs eenvoudig met de rug naar de beambte staan en moet zich niet geheel naakt tonen aan de twee personeelsleden. De doelstelling van de basiswet wordt gerespecteerd.

Het volledig onderzoek aan de kledij wordt enkel doorgevoerd indien het door de vereisten van orde en veiligheid vereist wordt. Dit gebeurt wanneer de gedetineerde in contact is gekomen met de buitenwereld. De organisatie van het onderzoek aan de kledij is derhalve proportioneel.

Beoordeling

6.1. Artikel 108, §§ 1 tot 3, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerde bepaalt:

“§ 1. De gedetineerde mag wanneer dit in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid noodzakelijk is, aan zijn kledij onderzocht worden door daartoe door de directeur gemandateerde leden van het bewakingspersoneel, overeenkomstig de door hem gegeven richtlijnen.

Dit onderzoek heeft tot doel na te gaan of de gedetineerde in het bezit is van voorwerpen of substanties die verboden of gevaarlijk kunnen zijn.

§ 2. Indien er individuele aanwijzingen zijn dat het onderzoek aan de kledij van de gedetineerde niet volstaat om het doel, zoals omschreven in § 1, tweede lid te bereiken, kan de directeur, bij afzonderlijke beslissing, een fouillering op het lichaam bevelen, zo nodig met ontkleding en het uitwendig schouwen van de openingen en de holten van het lichaam. De fouillering op het lichaam mag enkel plaatsvinden in een gesloten ruimte bij afwezigheid van andere gedetineerden en moet uitgevoerd worden door minimum twee daartoe door de directeur gemandateerde personeelsleden van hetzelfde geslacht als de gedetineerde.

§ 3. Het onderzoek aan de kledij en de fouillering op het lichaam mogen geen teregend karakter hebben en dienen te geschieden met eerbiediging van de waardigheid van de gedetineerde.”

6.2. In de parlementaire documenten over die bepalingen (inzonderheid Parl. Doc., Kamer van Volksvertegenwoordigers, 2000-2001, stuk 50 - 1076/001) wordt aan het onderscheid tussen het onderzoek aan de kledij en de fouillering op het lichaam volgende commentaar gewijd:

a) in de toelichting bij artikel 105 dat artikel 108 van de basiswet geworden is (pag. 250):

“Tussen onderzoek aan de kledij en fouillering op het lichaam bestaat een belangrijk gradueel verschil.

Het onderzoek aan de kledij houdt in dat de kledij betast en doorzocht wordt met het doel na te gaan of de gedetineerde daarin of daaronder voorwerpen of substanties verborgen heeft die verboden of gevaarlijk zijn. In dat verband kan men een persoon wel van zijn overkleding laten ontdoen, zonder hem evenwel te kunnen verplichten zich te ontkleden tot op het lichaam.

De fouillering op het lichaam is een maatregel die verder gaat. Deze maatregel

laat niet alleen toe om de gedetineerde te verplichten zich tot op het lichaam te ontkleden, maar zelfs om de openingen en de holten van het lichaam uitwendig te schouwen. De gedetineerde kan op grond hiervan uitgenodigd worden om zijn mond te openen en te tonen dat hij hierin niets verbergt, of om zich voorover te buigen opdat de fouilleerders door uitwendige schouwing zouden kunnen nagaan of hij tussen de dijen geen voorwerpen of stoffen verbergt die verboden of gevaarlijk zijn.”.

b) in het algemeen deel van de memorie van toelichting bij hetzelfde artikel 105 wordt erop gewezen dat de fouillering op het lichaam, omdat zij “op zich reeds een aantasting van het eergevoel inhoudt”, “een veel ingrijpender maatregel” is dan het onderzoek aan de kledij bij bepaalde activiteiten, en derhalve niet routinematig uitgevoerd mag worden (pag. 179), en er wordt voorts gesteld (pag. 182):

“De intieme fouillering van gedetineerden is, sinds het drugprobleem zijn intrede heeft gedaan in de gevangenissen, een ingeburgerde praktijk geworden, alhoewel daarvoor bezwaarlijk een wettelijke grondslag voor gevonden kan worden, wat uiteraard in contrast staat tot de strenge wetgeving die in het Wetboek van Strafvordering het onderzoek aan het lichaam regelt (art. 90bis Sv.)

Teneinde te vermijden dat een praktijk, die in de realiteit van de penitentiaire praxis in sommige gevallen als een noodzaak wordt beschouwd, zich in feite toch zou doorzetten, zonder enige wettelijke grondslag, leek het verkieslijker desbetreffende een beperkende regeling voor te stellen.

Artikel 105, § 2, eerste lid, bepaalt thans dat indien er individuele aanwijzingen zijn dat het onderzoek aan de kledij van de gedetineerde niet volstaat om het doel, zoals omschreven in § 1, tweede lid, te bereiken, de directeur bij afzonderlijke beslissing een fouillering op het lichaam kan bevelen, zo nodig met ontkleding en het uitwendig schouwen (d.i. zonder aanraking van het lichaam, in welk geval gesproken zou moeten worden van het onderzoek aan het lichaam, dat door artikel 90bis Sv. wordt geregeld) van de openingen en de holten van het lichaam.”.

6.3. Uit de voormelde stukken blijkt duidelijk de bedoeling van de wetgever om de aan een gedetineerde opgelegde verplichting om zich tot op het lichaam -dit wil zeggen geheel- te ontkleden (in de Franstalige toelichting bij artikel 105 wordt gesteld: “obliger le detenu à se deshabiller complètement”), hetgeen impliceert dat zulks ook effectief gecontroleerd wordt, als een fouillering op het lichaam te beschouwen, ook wanneer er geen inspectie gebeurt van de intieme delen. Die uitlegging van de wet wordt versterkt door de vaststelling dat de wetgever ook het bevel om de mond te openen als een fouillering op het lichaam heeft aangemerkt, hetgeen evident een minder ingrijpende aantasting van het eergevoel inhoudt dan een verplichting om zich geheel naakt te laten bekijken.

6.4. Het argument van de verwerende partij dat het EHRM enkel bijzonder ingrijpende en potentieel vernederende acties als een schending van artikel 3 EVRM aangemerkt heeft, doet niets af aan de vaststelling dat de wetgever duidelijk blijk gegeven heeft van de bedoeling om een ontkleding tot op het naakte lichaam als een ernstige aantasting van de persoonlijke waardigheid te beschouwen en dergelijke foullering afhankelijk te stellen van een voorafgaande toelating van de gevangenisdirecteur.

6.5. In de memorie van antwoord erkent de verwerende partij uitdrukkelijk dat de verzoeker zich volledig diende te ontkleden, zodat er wel degelijk sprake is van foullering op het lichaam. Voorts blijkt dat de verzoeker gedwongen werd zich volledig uit te kleden zonder de vereiste voorafgaande toelating van de gevangenisdirecteur.

6.6. Huidig beroep heeft niet de beslissing tot foullering op het lichaam van de verzoeker tot voorwerp, maar de tuchtsanctie waartegen op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad van State werd ingesteld. Nu uit wat voorafgaat blijkt dat de bestreden tuchtsanctie is gesteund op bevindingen die het gevolg zijn van de foullering op het lichaam en deze bevindingen op een onwettige wijze zijn tot stand gekomen, dringt zich de vaststelling op dat de bestreden tuchtsanctie op een onwettige grondslag berust, wat, niettegenstaande de vaststelling van de gevangenisdirecteur dat er geen reden was om te twijfelen aan de vastgestelde feiten, tot de nietigverklaring van deze beslissing dient te leiden.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de directeur van de gevangenis te Brugge van 22 juni 2011 waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van één week telefoonverbod, met uitzondering van de raadsman en de ombudsman, van 23 juni 2011 tot en met 29 juni 2011.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 28 maart 2012, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

André Beirlaen